

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ20/2020

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ' (δδ) ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 12^η Μαρτίου του έτους δύο χιλιάδες είκοσι (2020) ημέρα Πέμπτη και ώρα 09.30 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κομνά Τράκα στην Αθήνα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

Προεδρεύων:

Αδάμ Καραγλάνης (Αντιπρόεδρος)

Μέλη:

Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης

Δημήτριος Σταθακόπουλος

Δημήτριος Λουρίκας (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Μαρία Στυλιανίδη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Ερωφίλη Χριστοβασίλη

Γραμματέας: Μαρία Αντωνοπούλου, Π.Ε. Διοικητικού – Οικονομικού.

Εισηγητής: Δημήτριος Θεοδωράς, Οικονομολόγος, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστη ο Αν. Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Ελέγχου, Ευάγγελος Καραμανλής, ο οποίος αποχώρησε πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας από τα μέλη της Αρχής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ` του ν. 4013/2011 επί αιτήματος της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας /Περιφερειακής Ενότητας Πέλλας για την προσφυγή της σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση για την ανάθεση για λόγους κατεπείγουσας ανάγκης (κατ' αρ. 32 παρ. 2 περ. γ' ν. 4412/2016)

δημόσιας σύμβασης / δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης χωρικής αρμοδιότητας της Περιφερειακής Ενότητας Πέλλας, εκτιμώμενης αξίας 11.423,47€ χωρίς ΦΠΑ συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης 20% (9.519,56€ χωρίς ΦΠΑ και 1.903,91€ δικαίωμα προαίρεσης), για το σχολικό έτος 2019-2020.

1. Με το με αρ. πρωτ. ΠΚΜ 803348(5127)/23.1.2020 (αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 522/24.1.2020) έγγραφο της Περιφερειακής Ενότητας Πέλλας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και με το συνημμένο σε αυτό φάκελο, όπως αυτός συμπληρώθηκε και διευκρινίσθηκε με το με αρ. πρωτ. ΠΚΜ 105223(691)/14.02.2020 (αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 1003/17.02.2020) έγγραφο καθώς και με το από 28/02/2020 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της αναθέτουσας (αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 1309/3.3.2020) κατόπιν αιτήματος μας για παροχή περαιτέρω διευκρινίσεων σχετικά με το δικαιολογητικό λόγο που οδήγησε στην δημιουργία των νέων δρομολογίων αλλά και για την ταύτιση-αντιστοίχιση του αιτήματος με τα επικαλούμενα έγγραφα του φακέλου, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αιτήθηκε την παροχή της σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής και Αρχή), σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί λόγω κατεπείγουσας ανάγκης (κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016) σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης / δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης χωρικής αρμοδιότητας της Περιφερειακής Ενότητας Πέλλας, για δώδεκα (12) νέα δρομολόγια, συνολικής εκτιμώμενης αξίας €52.996,56 χωρίς ΦΠΑ συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης 20% (44.163,80€ χωρίς ΦΠΑ και 8.832,76€ δικαίωμα προαίρεσης) για τριετία ήτοι για τα σχολικά έτη 2019-2020, 2020-2021 και 2021-2022 με βάση το αρχικό αίτημά της και τελικά συνολικής εκτιμώμενης αξίας €11.423,47€ χωρίς ΦΠΑ συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης 20% (9.519,56€ χωρίς ΦΠΑ και 1.903€ δικαίωμα προαίρεσης), για το σχολικό έτος 2019-2020 με βάση το συμπληρωματικό έγγραφό της.

I. Ιστορικό - πραγματικά περιστατικά

Από το φάκελο της υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

2. Στις 31-5-2019 η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας - Π.Ε.Πέλλας προκήρυξε, δυνάμει της με αρ. ΠΚΜ 307158(2126)/31-05-2019 (ΑΔΑΜ:19PROC005043178 2019-05-31, ΑΔΑ: 9Ρ1Λ7ΛΛ-ΔΑΚ) διακήρυξης, ηλεκτρονικό ανοικτό διαγωνισμό (άνω των ορίων) για την ανάθεση υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης χωρικής αρμοδιότητας Π.Ε. Πέλλας για τα σχολικά έτη 2019-2020, 2020-2021 και 2021-2022, προϋπολογισθείσας δαπάνης 5.323.410,40 € συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. και δικαιωμάτων προαίρεσης, ύστερα από τα με αρ. πρ. οικ. 220165 (946)/5-4-2019 και 263111 (1102)/23-04-2019 έγγραφα της Διεύθυνσης Ανάπτυξης & Περιβάλλοντος με τα οποία διαβιβάστηκαν εκτιμώμενα στοιχεία δικαιούχων δωρεάν μεταφοράς μαθητών α'θμιας και β'θμιας εκπαίδευσης, σχολικών ετών 2019-2020, 2020-

2021 & 2021-2022 και διαπίστωσης του τρόπου μεταφοράς των μαθητών, το με αρ. πρ. ΠΚΜ 268001 (1388)/24-4-2019 έγγραφο της Υποδ/σης Τεχνικών Έργων της ΠΕ Πέλλας με το οποίο βεβαιώθηκαν οι χιλιομετρικές αποστάσεις των νέων δρομολογίων για τη μεταφορά μαθητών για τα σχολικά έτη 2019-2020, 2020-2021 & 2021-2022 και την με αρ. 1289/14-05-2019 (ΑΔΑ: ΨΙΛΚ7ΛΛ-Ω64) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής περί έγκρισης της διενέργειας και των όρων του εν λόγω διαγωνισμού.

Σημειώνεται δε ότι στο πλαίσιο διενέργειας του εν λόγω διεθνούς ηλεκτρονικού δημόσιου διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης χωρικής αρμοδιότητας Π.Ε. Πέλλας για τα σχολικά έτη 2019-2020, 2020-2021 και 2021-2022, δεν υπεβλήθησαν ενστάσεις, προδικαστικές προσφυγές ή ασφαλιστικά μέτρα κατά του διαγωνισμού και της διακήρυξης.

Με το με αρ. οικ. ΠΚΜ 721966 (4550)/18-11-2019 έγγραφο διαβιβάστηκε πλήρης φάκελος διενέργειας του εν λόγω ανοικτού διεθνούς ηλεκτρονικού διαγωνισμού στην Υπηρεσία του Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Νομό Πέλλας για προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας, ο οποίος και απέβη θετικός σύμφωνα με την αρ. 15/11-12-2019 Πράξη.

3. Με το με αρ. πρωτ. ΠΚΜ 803348(5127)/23.1.2020 (αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 522/24.1.2020) εξεταζόμενο αίτημά της, η αιτούσα προβάλλει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Σας διαβιβάζουμε συνημμένα φάκελο, που αφορά την διαδικασία ανάθεσης του έργου της μεταφοράς μαθητών για τα σχολικά έτη 2019-2020, 2020-2021 & 2021-2022 από την προκήρυξη του αριθμ. ΠΚΜ 307158 (2126)/31-05-2019 (ΑΔΑΜ:19PROC005043178 2019-05-31, ΑΔΑ: 9Ρ1Λ7ΛΛ-ΔΑΚ) διαγωνισμού έως σήμερα και παρακαλούμε για την παροχή σύμφωνης γνώμης, προκειμένου να προσφύγουμε στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης και να αναδειχθούν ανάδοχοι των 12 νέων δρομολογίων προϋπολογισμού 44.163,80 € μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και 65.715,74 € συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και δικαιώματος προαίρεσης 20% τα οποία προέκυψαν μετά την προκήρυξη του ανωτέρω διαγωνισμού και υπάρχει κατεπείγουσα ανάγκη να εκτελεστούν, σύμφωνα με το άρθρου 32 του Ν.4412/2016 (ΦΕΚ 147/Α/8.8.2016).

Α/Α ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ	ΑΦΕΤΗΡΙΑ	ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ	ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	Αριθμός Οχημάτων	ΑΡ.ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ	ΑΡ. ΜΑΘΗΤΩΝ	ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΚΟΣΤΟΣ (ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΚΥΑ 24001/2013)	ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ (425 Η΄ 30 ΗΜΕΡΩΝ) ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ	ΠΡΟΑΙΡΕΣΗ 20%	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠ (425 Η΄ 30 ΗΜΕΡΩΝ) ΜΕ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗ 20%	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠ (425 Η΄ 30 ΗΜΕΡΩΝ ΕΩΣ 30-06-2019) ΜΕ ΦΠΑ 24% ΚΑΙ ΜΕ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗ 20%	ΤΥΠΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΟΥ ΜΕΣΟΥ
1	ΕΔΕΣΣΑΣ	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΠΑΝΑΓΙΤΣΑΣ "VORAS RESORT HOTEL"	ΑΡΝΙΣΣΑ	Δ.ΣΧ & ΓΥΜΝΑΣΙΟ Λ.Τ. ΑΡΝΙΣΣΑΣ	Α΄ & Β΄ ΘΜΙΑ	1	2	32	52,72	ΟΛΕΣ	22.406,00	4.481,20	26.887,20	33.340,13	ΜΕΓΑΛΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ
2	ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΜΑΝΔΑΛΟΥ - Δ.Σ. ΛΙΠΟΧΩΡΙΟΥ	ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΜΑΝΔΑΛΟΥ - Δ.Σ. ΛΙΠΟΧΩΡΙΟΥ	Α΄ ΘΜΙΑ	1	2	28	103,60	ΔΕΥΤΕΡΑ	3.108,00	621,60	3.729,60	4.624,70	ΜΕΓΑΛΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ
3	ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΦΛΑΜΟΥΡΙΑΣ - Δ.Σ. ΡΙΖΑΡΙΟΥ	ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΡΙΖΑΡΙΟΥ - Δ.Σ. ΦΛΑΜΟΥΡΙΑΣ	Α΄ ΘΜΙΑ	1	2	20	58,23	ΔΕΥΤΕΡΑ	1.746,90	349,38	2.096,28	2.599,39	ΜΕΓΑΛΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ
4	ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΑΡΝΙΣΣΑΣ	ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΑΡΝΙΣΣΑΣ	Α΄ ΘΜΙΑ	1	2	35	63,06	ΔΕΥΤΕΡΑ	1.891,80	378,36	2.270,16	2.815,00	ΜΕΓΑΛΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ
5	ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΝΗΣΙΟΥ - Δ.Σ. ΜΕΣΗΜΕΡΙΟΥ	ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΝΗΣΙΟΥ - Δ.Σ. ΜΕΣΗΜΕΡΙΟΥ	Α΄ ΘΜΙΑ	1	2	13	36,31	ΤΡΙΤΗ	1.089,30	217,86	1.307,16	1.620,88	ΜΙΚΡΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ
6	ΕΔΕΣΣΑΣ	2ο Δ.Σ. ΣΚΥΔΡΑΣ	ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ ΕΔΕΣΣΑΣ	2ο Δ.Σ. ΣΚΥΔΡΑΣ	Α΄ ΘΜΙΑ	1	2	42	52,72	ΤΕΤΑΡΤΗ	1.581,60	316,32	1.897,92	2.353,42	ΜΕΓΑΛΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ
7	ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΔΑΦΝΗΣ - Δ.Σ. ΣΕΒΑΣΤΕΙΑΝΩΝ	ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΔΑΦΝΗΣ - Δ.Σ. ΣΕΒΑΣΤΕΙΑΝΩΝ	Α΄ ΘΜΙΑ	1	2	31	75,05	ΤΕΤΑΡΤΗ	2.251,50	450,30	2.701,80	3.350,23	ΜΕΓΑΛΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ
8	ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ ΚΕΡΑΣΙΑΣ - Δ.Σ. ΚΑΡΥΔΙΑΣ - Δ.Σ. ΑΓΡΑ	ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ ΚΕΡΑΣΙΑΣ - Δ.Σ. ΚΑΡΥΔΙΑΣ - Δ.Σ. ΑΓΡΑ	Α΄ ΘΜΙΑ	1	2	17	49,64	ΠΕΜΠΤΗ	1.489,20	297,84	1.787,04	2.215,93	ΜΙΚΡΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ
9	ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΚΑΛΛΙΠΟΛΗΣ - Δ.Σ. ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ	ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΚΑΛΛΙΠΟΛΗΣ - Δ.Σ. ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ	Α΄ ΘΜΙΑ	1	2	25	81,31	ΠΕΜΠΤΗ	2.439,30	487,86	2.927,16	3.629,68	ΜΕΓΑΛΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ
10	ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΞΙΦΙΑΝΗΣ - Δ.Σ. ΑΨΑΛΟΥ	ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΞΙΦΙΑΝΗΣ - Δ.Σ. ΑΨΑΛΟΥ	Α΄ ΘΜΙΑ	1	2	45	67,60	ΠΕΜΠΤΗ	2.028,00	405,60	2.433,60	3.017,66	ΜΕΓΑΛΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ

11	ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΑΡΣΕΝΙΟΥ - Δ.Σ. ΠΕΤΡΙΑΣ	ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΑΡΣΕΝΙΟΥ - Δ.Σ. ΠΕΤΡΙΑΣ	Α' ΘΜΙΑ	1	2	50	73,54	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	2.206,20	441,24	2.647,44	3.282,83	ΜΕΓΑΛΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ
12	ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΚΑΛΗΣ - Δ.Σ. ΠΡΟΦΗΤΗ ΗΛΙΑ	ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΚΑΛΗΣ - Δ.Σ. ΠΡΟΦΗΤΗ ΗΛΙΑ	Α' ΘΜΙΑ	1	2	40	64,20	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	1.926,00	385,20	2.311,20	2.865,89	ΜΕΓΑΛΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ
ΣΥΝΟΛΑ:						12		378			44.163,80	8.832,76	52.996,56	65.715,74	

[...]

Με την έναρξη του νέου σχολικού έτους 2019-2020 και μετά την επικαιροποίηση των στοιχείων μεταφοράς μαθητών από τις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού Πέλλας, δημιουργήθηκαν νέες ανάγκες μεταφοράς μαθητών με μικρά και μεγάλα λεωφορεία και ως εκ τούτου διαβιβάστηκαν στην υπηρεσία μας τα αρίθμ. 659098(2685)/22-10-2019, 690017 (2821)/5-11-2019 και 801346 (3205)/19-12-2019 έγγραφα του Τμήματος Απασχόλησης & Υποστήριξης της Εκπαίδευσης καθώς και το αρίθμ. 768763 (4248)/20-1-2020 έγγραφο της Υποδιεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών, που αφορούν την ανάθεση δώδεκα (12) νέων δρομολογίων για τα σχολικά έτη 2019-2020, 2020-2021 & 2021-2022 προϋπολογισμού 44.163,80 € μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και 65.715,74 € συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και δικαιώματος προαίρεσης 20%.

Όσον αφορά τα ανωτέρω νέα δρομολόγια που αφορούν το αίτημά μας και λαμβάνοντας υπόψη ότι στις διατάξεις του άρθρου 15 του Ν.4625/2019 (Α' 139) δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη για την ανάθεση των νέων δρομολογίων εξαιτίας νέων αναγκών που προέκυψαν μετά την προκήρυξη των διαγωνισμών και που δεν μπορούν να καλυφθούν με την παράταση συμβάσεων που ήταν σε ισχύ στις 30-6-2019 (πρόβλεψη που υπήρχε σε προγενέστερες νομοθετικές ρυθμίσεις π.χ. Ν.4415/2016), αιτούμαστε την προσφυγή στην διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης σύμφωνα με το άρθρου 32 παρ.2γ του Ν.4412/2016 (ΦΕΚ 147/Α/8.8.2016) επισημαίνοντας τα εξής:

- 1) Οι συμβάσεις, οι οποίες ήταν σε ισχύ την 30-6-2019 και παρατάθηκαν κατ' εφαρμογή του άρθρου 15 του Ν.4625/2019 με τις αρίθμ.2322/2019 (ΑΔΑ: ΨΕ327ΛΛ-51Α & ΑΔΑΜ: 19ΑWRD005752305) και 2755/2019 (ΑΔΑ: ΨΒΘ07ΛΛ-2Ξ3 & ΑΔΑΜ: 19ΑWRD006063526) αποφάσεις της Οικονομικής Επιτροπής της Π.Κ.Μ., δεν ήταν δυνατό να καλύψουν τις νέες ανάγκες που δεν υπήρχαν (δομές προσφύγων και μαθήματα κολύμβησης των οποίων οι ανάγκες απαιτούν μικρά ή μεγάλα λεωφορεία).
- 2) Το εν λόγω αίτημα μας αφορά τα σχολικά έτη 2019-2020, 2020-2021 και 2021-2022 και συγκεκριμένα από την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων έως 30-06-2022. Ο λόγος που αιτούμαστε τριετία είναι η ταύτιση του διαστήματος των συμβάσεων που προκύπτουν από τον ολοκληρωμένο ήδη διαγωνισμό μας, δεδομένου ότι είναι ιδιαίτερα δυσανάλογο το διοικητικό κόστος διενέργειας νέου

διαγωνισμού. Πρόβλεψη για δικαιώματα προαίρεσης για νέα δρομολόγια στην αριθμ. ΠΚΜ 307158 (2126)/31-05-2019 (ΑΔΑΜ:19PROC005043178 2019-05-31, ΑΔΑ: 9Ρ1Λ7ΛΛ-ΔΑΚ) διακήρυξη δεν υπάρχει για το λόγο ότι δεν προβλέπεται από την αριθμ.50025/19-9-2018 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 4217/Β'/26-9-2018) (προβλέπονται μόνο δικαιώματα προαίρεσης για τροποποίηση υφιστάμενων δρομολογίων και δικαιώματα προαίρεσης για τη δυνατότητα παράτασης του αντικειμένου της σύμβασης για διάστημα μέχρι πέντε (5) μήνες, με αντίστοιχη αύξηση του συμβατικού αντικειμένου, μέχρι την ολοκλήρωση του επόμενου διαγωνισμού μεταφοράς μαθητών). Άλλωστε, η προαίρεση του διαγωνισμού είναι μεγάλη (50%) για να καλύψει νέα δρομολόγια ως τροποποιήσεις των υφιστάμενων, όχι όμως ιδιαίτερης φύσεως δρομολόγια που είναι αυτά για τα οποία αιτούμαστε και ουδεμία πρόβλεψη υπήρχε στο παρελθόν (δομές προσφύγων και μαθήματα κολύμβησης των οποίων οι ανάγκες απαιτούν μικρά ή μεγάλα λεωφορεία).

- 3) Επίσης, με βάση τα στοιχεία των προηγούμενων διαγωνισμών που προκηρύχθηκαν από την υπηρεσία μας για το έργο της μεταφοράς μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης από την υπηρεσία μας προκύπτει ότι μεσολαβεί μεγάλο χρονικό διάστημα από την προκήρυξη των διαγωνισμών έως την τελική απόφαση ανάθεσης (εξαιρουμένου του χρόνου που τυχόν απαιτείται για τον προσυμβατικό έλεγχο του διαγωνισμού από τον Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου), γεγονός που καθιστά αναποτελεσματική και την διαδικασία ανάθεσης (συντετμημένη προθεσμία) της παρ.3 του άρθρου 27 του Ν.4412/2016.
- 4) Το θεμελιώδες δικαίωμα του ανηλίκου για ακώλυτη πρόσβαση στη δωρεάν παιδεία (άρθρα 16 και 21 του Συντάγματος και της Διεθνούς Σύμβασης για τα δικαιώματα του Παιδιού, όπως κυρώθηκε με τον ν. 2101/1992, Α' 192), επιταγές που διαγράφουν οι συνταγματικές διατάξεις και οι υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεις της ως άνω Διεθνούς Σύμβασης καθιστά επιτακτική την ανάγκη μεταφοράς των μαθητών στις αντίστοιχες σχολικές μονάδες ήδη από την πρώτη μέρα της έναρξης του σχολικού έτους και ως εκ τούτου επιβάλλεται η επιλογή της συντομότερης δυνατής διαδικασίας ανάθεσης των σχετικών δρομολογίων. Επιπλέον στο άρθρο 15 του Ν.4625/2019 (Α' 139), το οποίο ρυθμίζει θέματα μεταφοράς μαθητών κατά το σχολικό έτος 2019-2020, δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη για την ανάθεση των νέων δρομολογίων εξαιτίας νέων αναγκών που προέκυψαν μετά την προκήρυξη των διαγωνισμών και που δεν μπορούν να καλυφθούν με την παράταση συμβάσεων που ήταν σε ισχύ στις 30-6-2019 (πρόβλεψη που υπήρχε σε προγενέστερες νομοθετικές ρυθμίσεις π.χ. Ν.4415/2016) και ως εκ τούτου τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις του άρθρου 49 του Ν.4274/2014 (Α' 147), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου δέκατου έβδομου παρ.2 του Ν.4286/2014 (Α' 194) περί ανάθεσης νέων δρομολογίων, σε συνδυασμό με το άρθρο 2 Κεφάλαιο Γ παρ.2 περ.ζ της αριθμ. 50025/19-9-2018 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 4217/Β'/26-9-2018).
- 5) Ο απρόβλεπτος χαρακτήρας των περιστάσεων στις οποίες οφείλεται το αίτημά μας αποδεικνύεται από το γεγονός ότι τα 659098(2685)/22-10-2019, 690017 (2821)/5-11-2019 και 801346 (3205)/19-12-2019 έγγραφα του Τμήματος Απασχόλησης & Υποστήριξης της Εκπαίδευσης καθώς και το αριθμ. 768763

(4248)/20-1-2020 έγγραφο της Υποδιεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών περιήλθαν στην υπηρεσία μας στις 22-10-2019, 5-11-2019, 19-12-2019 και 20-1-2019 αντίστοιχα. Επισημαίνουμε δε ότι στα παραπάνω αιτήματα και στο με αριθμό 19 στοιχείο του σκεπτικού αναφέρεται ότι τα νέα στοιχεία μεταφοράς μαθητών του σχολικού έτους 2019-2020 διαβιβάστηκαν από τις Διευθύνσεις και Σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ΠΕ Πέλλας από 16-10-2019 έως και 16-12-2019.

- 6) Ως εκ τούτου η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας/Περιφερειακή Ενότητα Πέλλας ουδεμία ευθύνη φέρει για το γεγονός ότι τα εν λόγω νέα δρομολόγια δεν συμπεριλήφθηκαν στην αρχική διακήρυξη, δεδομένου ότι οι σχετικές έγγραφες ενημερώσεις περιήλθαν στην υπηρεσία μας μετά την έναρξη του σχολικού έτους.»

4. Η αιτούσα αναθέτουσα αρχή υπέβαλε συμπληρωματικά στοιχεία με το με αρ. πρωτ. ΠΚΜ 105223(691)/14.02.2020 (αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 1003/17.02.2020) έγγραφο, στο οποίο αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Σας αποστέλλουμε νέο σχέδιο απόφασης με νέο πίνακα ως προς το αναμενόμενο διάστημα εκτέλεσης των δρομολογίων (από 1-4-2020 έως 30-6-2020) και ως εκ τούτου νέο προϋπολογισμό του αιτήματός μας

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2019-2020 ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ

Α/Α ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ	ΑΦΕΤΗΡΙΑ	ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ	ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	Αριθμός Οχημάτων	ΑΡ.ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ	ΑΡ. ΜΑΘΗΤΩΝ	ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΚΟΣΤΟΣ (ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΚΥΑ 24001/2013)	ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ (43 Η΄ 10 ΗΜΕΡΩΝ) ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ	ΠΡΟΑΙΡΕΣΗ 20%	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΫΠ (43 Η΄ 10 ΗΜΕΡΩΝ) ΜΕ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗ 20%	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΫΠ (93 Η΄ 10 ΗΜΕΡΩΝ ΕΩΣ 30- 06-2019) ΜΕ ΦΠΑ 24% ΚΑΙ ΜΕ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗ 20%
1	ΕΔΕΣΣΑΣ	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΠΑΝΑΓΙΤΣΑΣ "VORAS RESORT HOTEL"	ΑΡΝΙΣΣΑ	Δ.ΣΧ & ΓΥΜΝΑΣΙΟ Λ.Τ. ΑΡΝΙΣΣΑΣ	Α' & Β' ΘΜΙΑ	1	2	32	52,72	ΟΛΕΣ	2.266,96	453,39	2.720,35	3.373,23
2	ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΜΑΝΔΑΛΟΥ - Δ.Σ. ΛΙΠΟΧΩΡΙΟΥ	ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΜΑΝΔΑΛΟΥ - Δ.Σ. ΛΙΠΟΧΩΡΙΟΥ	Α' ΘΜΙΑ	1	2	28	103,60	ΔΕΥΤΕΡΑ	1.036,00	207,20	1.243,20	1.541,57
3	ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΦΛΑΜΟΥΡΙΑΣ - Δ.Σ. ΡΙΖΑΡΙΟΥ	ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΡΙΖΑΡΙΟΥ - Δ.Σ. ΦΛΑΜΟΥΡΙΑΣ	Α' ΘΜΙΑ	1	2	20	58,23	ΔΕΥΤΕΡΑ	582,30	116,46	698,76	866,46
4	ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΑΡΝΙΣΣΑΣ	ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΑΡΝΙΣΣΑΣ	Α' ΘΜΙΑ	1	2	35	63,06	ΔΕΥΤΕΡΑ	630,60	126,12	756,72	938,33

5	ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΝΗΣΙΟΥ - Δ.Σ. ΜΕΣΗΜΕΡΙΟΥ	ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΝΗΣΙΟΥ - Δ.Σ. ΜΕΣΗΜΕΡΙΟΥ	Α'ΘΜΙΑ	1	2	13	36,31	ΤΡΙΤΗ	363,10	72,62	435,72	540,29
6	ΕΔΕΣΣΑΣ	2ο Δ.Σ. ΣΚΥΔΡΑΣ	ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ ΕΔΕΣΣΑΣ	2ο Δ.Σ. ΣΚΥΔΡΑΣ	Α'ΘΜΙΑ	1	2	42	52,72	ΤΕΤΑΡΤΗ	527,20	105,44	632,64	784,47
7	ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΔΑΦΝΗΣ - Δ.Σ. ΣΕΒΑΣΤΕΙΑΝΩΝ	ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΔΑΦΝΗΣ - Δ.Σ. ΣΕΒΑΣΤΕΙΑΝΩΝ	Α'ΘΜΙΑ	1	2	31	75,05	ΤΕΤΑΡΤΗ	750,50	150,10	900,60	1.116,74
8	ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΚΕΡΑΣΙΑΣ - Δ.Σ. ΚΑΡΥΔΙΑΣ - Δ.Σ. ΑΓΡΑ	ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΚΕΡΑΣΙΑΣ - Δ.Σ. ΚΑΡΥΔΙΑΣ - Δ.Σ. ΑΓΡΑ	Α'ΘΜΙΑ	1	2	17	49,64	ΠΕΜΠΤΗ	496,40	99,28	595,68	738,64
9	ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΚΑΛΛΙΠΟΛΗΣ - Δ.Σ. ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ	ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΚΑΛΛΙΠΟΛΗΣ - Δ.Σ. ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ	Α'ΘΜΙΑ	1	2	25	81,31	ΠΕΜΠΤΗ	813,10	162,62	975,72	1.209,89
10	ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΞΙΦΙΑΝΗΣ - Δ.Σ. ΑΨΑΛΟΥ	ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΞΙΦΙΑΝΗΣ - Δ.Σ. ΑΨΑΛΟΥ	Α'ΘΜΙΑ	1	2	45	67,60	ΠΕΜΠΤΗ	676,00	135,20	811,20	1.005,89
11	ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΑΡΣΕΝΙΟΥ - Δ.Σ. ΠΕΤΡΙΑΣ	ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΑΡΣΕΝΙΟΥ - Δ.Σ. ΠΕΤΡΙΑΣ	Α'ΘΜΙΑ	1	2	50	73,54	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	735,40	147,08	882,48	1.094,28
12	ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΚΑΛΗΣ - Δ.Σ. ΠΡΟΦΗΤΗ ΗΛΙΑ	ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ ΕΔΕΣΣΑΣ	Δ.Σ. ΚΑΛΗΣ - Δ.Σ. ΠΡΟΦΗΤΗ ΗΛΙΑ	Α'ΘΜΙΑ	1	2	40	64,20	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	642,00	128,40	770,40	955,30

ΣΥΝΟΛΑ:	12		378			9.519,56	1.903,91	11.423,47	14.165,09
----------------	----	--	-----	--	--	----------	----------	-----------	-----------

[...]

Συνεπώς, το α/α 1 δρομολόγιο του πίνακα, αφορά νέες εγγραφές 32 μαθητών (20+12) συνδυασμού Α'θμιας και Β'θμιας Εκπαίδευσης (παρ.2.γ2 του Γ Κεφαλαίου του άρθ.2 της ΚΥΑ 50025/2018- ΦΕΚ 4217 Β/2018) από την Δομή Προσφύγων [...], από 1-4-2020 έως 30-6-2020, ήτοι για 43 ημέρες.

Τα α/α 2 έως 12 δρομολόγια, αφορούν το υποχρεωτικό αντικείμενο της κολύμβησης, στο πλαίσιο του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής στη Α'θμια Εκπαίδευση (παρ.5 του άρθ.1 της ΚΥΑ 50025/2018- ΦΕΚ 4217 Β/2018), μία φορά την εβδομάδα από 30 Μαρτίου 2020 έως 12 Ιουνίου 2020, ήτοι για 10 ημέρες. Σας υποβάλλουμε συνημμένα το αρ.πρ. 15242/31-10-2019 έγγραφο της Δ/σης Α'θμιας Εκπαίδευσης Πέλλας, στο οποίο αναφέρεται όλη η

σχετική νομοθεσία και αποστάλθηκε στην υπηρεσία μας ως πρόδρομο έγγραφου του αρ.πρ.17672/16-12-2019 της Δ.νσης Α΄θμιας Εκπαίδευσης Πέλλας (συνημμένο στο αρ.πρ. 801346 (3205)/19-12-2019 έγγραφο της Διεύθυνσης Ανάπτυξης & Περιβάλλοντος, το οποίο έχετε λάβει με το αρχικό αίτημά μας).

Επίσης, από την ανωτέρω παραπομπή στο αρχικό μας αίτημα, είναι ξεκάθαρο γιατί δεν κατέστη δυνατή η κάλυψη των δρομολογίων του αιτήματός μας, με βάση τις δυνατότητες που παρέχουν οι διατάξεις του αρθ. 15 του Ν.4625/2019, όπου δεν καλύπτουν τα νέα δρομολόγια με ανάγκες που προκύπτουν μετά την έναρξη σχολικού έτους και την προκήρυξη ή ολοκλήρωση διαγωνισμών. Ως προς την προαίρεση του διαγωνισμού που ολοκλήρωσε η υπηρεσίας μας, λόγω της ιδιαίτερης φύσης του αντικειμένου της μεταφοράς μαθητών, αυτή είναι δυνατό να καλύψει μεν νέα αιτήματα που αφορούν υφιστάμενα δρομολόγια με την διαδικασία τροποποίησης αυτών, όχι όμως και νέα αιτήματα που αφορούν νέα δρομολόγια για τα οποία δεν προβλέπει η νομοθεσία κριτήρια ανάθεσης σε έναν από τους πολλούς αναδόχους του διαγωνισμού (στον δικό μας διαγωνισμό προέκυψαν 27 συμβάσεις με ισόποσους διαφορετικούς αναδόχους)».

5. Επιπροσθέτως, με το από 28/02/2020 (αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 1309/3.3.2020) απεστάλησαν συμπληρωματικά στοιχεία και έγγραφα σχετικά με τα επικαιροποιημένα στοιχεία μεταφοράς των μαθητών για το σχολικό έτος 2019-2020 από τα οποία προκύπτουν τα (12) νέα δρομολόγια. Για το δρομολόγιο 1, ο δικαιολογητικός λόγος για τον οποίο προέκυψε είναι οι 32 νέες εγγραφές μαθητών, όπως πιστοποιείται με τα έγγραφα από τις Δ/νσεις Α΄θμιας και Β΄θμιας εκπαίδευσης και με τα έγγραφα από τις Δ/νσεις σχολικών μονάδων. Για τα δρομολόγια 2-12, ο δικαιολογητικός λόγος για τον οποίο προέκυψαν είναι το υποχρεωτικό αντικείμενο της κολύμβησης, στο πλαίσιο του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής στη Α΄θμια Εκπαίδευση, όπως πιστοποιείται με το έγγραφο της Δ/νσης Α΄θμιας εκπαίδευσης με αρ. πρωτ. 801346(3205)/19-12-2019.

Το ανωτέρω μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της αναθέτουσας αρχής προέκυψε ως απάντηση σε συγκεκριμένα ερωτήματα της Αρχής τα οποία διατυπώθηκαν ως εξής: Τα θέματα α) και β) του εγγράφου μας αρ. πρωτ 522/14-2-2020 έχουν απαντηθεί μόνο για τα δρομολόγιο 1 καθότι υπάρχει αιτιολόγηση για τον απρόβλεπτο χαρακτήρα αλλά και ταύτιση στην αφετηρία-διαδρομή/προορισμός, στην ημέρα και στον αριθμό μαθητών. Πιο συγκεκριμένα το δρομολόγιο 1 αφορά νέες εγγραφές 32 μαθητών για μεταφορά τους από το ξενοδοχείο [...] προς Άρνισσα. Για τα δρομολόγια 2-12 δεν υπάρχει αντίστοιχη ταύτιση και αιτιολόγηση μεταξύ αιτηθέντων και προσκομιθέντων στοιχείων. Στο απαντητικό έγγραφό σας ΠΚΜ 105223(691)/14-2-2020 έχετε επισυνάψει για πρώτη φορά έγγραφο της Δ/νσης ΑΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΕΛΛΑΣ αρ. πρωτ. 15242/31-10-2019 με σχετικό πίνακα όπου απεικονίζονται 10 δρομολόγια αντί για 11 (12 μείον δρομολόγιο 1) με συνολικό αριθμό μαθητών 330 αντί για 346 (378 μείον 32 μαθητές του δρομολογίου 1). Επίσης, η αφετηρία-διαδρομή, η ημέρα και ο αριθμός μαθητών ταυτίζονται μόνο για το Α/Α 9 του εγγράφου της Δ/νσης ΑΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΕΛΛΑΣ αρ. πρωτ. 15242/31-10-2019 που αντιστοιχεί στο δρομολόγιο 12 του αιτήματός σας (ΔΣ Καλής-ΔΣ Προφήτη Ηλία προς Κολυμβητήριο Έδεσσας, Παρασκευή, 40 μαθητές) και όχι για τα υπόλοιπα. Τα έγγραφα αρ.πρ 17672/16-12-2019 και αρ. πρ. 801346(3205)/19-12-2019 τα οποία

επικαλείστε στο απαντητικό έγγραφο ΠΚΜ 105223(691)/14-2-2020 με τη παροχή διευκρινήσεων δεν έχουν επισυναφθεί στον αρχικό/ή και συμπληρωματικό φάκελο. Αναμένουμε τα σχετικά έγγραφα για τα υπόλοιπα δρομολόγια που ζητάτε όπως ακριβώς έχετε κάνει για το δρομολόγιο 1. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να υπάρχει ταύτιση του σχεδίου απόφασης, του πίνακα του αιτήματός σας και των επισυναπτόμενων εγγράφων.

6. Σημειώτεον ότι με το με αρ. πρωτ. ΠΚΜ 105223(691)/14.02.2020 (αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 1003/17.02.2020) συμπληρωματικό έγγραφο της αιτούσας αναθέτουσας αρχής, υπεβλήθη επιπροσθέτως στην Αρχή νέο σχέδιο απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας για την προσφυγή της αιτούσας στη σκοπούμενη διαδικασία διαπραγμάτευσης για τα δώδεκα (12) νέα δρομολόγια στο οποίο γίνεται η αναφορά ότι: “σε περίπτωση που αναδειχθούν ανάδοχοι από την διαδικασία, ο χρόνος εκτέλεσης των σχετικών συμβάσεων θα αρχίσει από την υπογραφή τους και θα λήξει στις 30.6.2020”.

II. Νομικό πλαίσιο

7. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προβλέπεται ότι:

«2. Η Αρχή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: [...] γ) [...] Ειδικότερα: [...] δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (Α' 147) εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται μέσα «προθεσμία είκοσι (20) εργασίμων ημερών» από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην Αρχή, συνοδευόμενου από όλα τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται, κατά περίπτωση, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με μέριμνα της αναθέτουσας αρχής. Με την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη τη Αρχής. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και ιδίως λόγω της πολυπλοκότητας της υπό ανάθεση σύμβασης, η Αρχή δύναται με απόφαση της, η οποία κοινοποιείται στην αιτούσα αναθέτουσα αρχή, να παρατείνει άπαξ την ως άνω προθεσμία για δεκαπέντε (15) επιπλέον «εργασίμες» ημέρες. [...]».

8. Η διάταξη του άρθρου 1 παράγραφος 2 του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (ΦΕΚ Α' 147/8.8.2016) ορίζει ότι: *“Ο παρών νόμος θεσπίζει κανόνες: α) για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης δημοσίων συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου Ι (άρθρα 2 έως 221) [...] Οι διατάξεις του*

παρόντος εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 έως 7, σε όλες τις συμβάσεις των περιπτώσεων α' και β', ανεξαρτήτως είδους και εκτιμώμενης αξίας αυτών, εκτός αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις αυτού”.

9. Στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του ν. 4412/2016, το οποίο ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 2 και του άρθρου 33 παρ. 1 εδάφιο β' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

“1. Για τους σκοπούς του παρόντος εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί: 1) α) ως «αναθέτουσες αρχές» νοούνται το κράτος, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή οι ενώσεις μιας ή περισσότερων από αυτές τις αρχές ή ενός ή περισσότερων από αυτούς τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου [...] 5) ως «δημόσιες συμβάσεις» και ως «συμβάσεις έργων, υπηρεσιών και προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων, αντίστοιχα, και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών, [...] 9) ως «δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών» και ως «συμβάσεις υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, πλην των αναφερομένων στην περίπτωση 6. (α) ως «δημόσιες συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών» νοούνται αυτές με αντικείμενο την εκπόνηση μελετών και την παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών κατά την έννοια των στοιχείων α' και β', αντίστοιχα, της περίπτωσης 6 της παραγράφου 3, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Γ', όταν οι μελέτες δεν εκπονούνται και οι υπηρεσίες δεν παρέχονται από το προσωπικό της αναθέτουσας αρχής, (β) ως «δημόσιες συμβάσεις γενικών υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, πλην των αναφερομένων στην υποπερίπτωση α' της παρούσας περίπτωσης, [...]”

10. Η διάταξη του άρθρου 5 (“Κατώτατα όρια (άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2170)”) του ίδιου ως άνω νόμου ορίζει ότι:

“Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα: (...) β) 135.000€ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Αν οι δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ανατίθενται από τις αναθέτουσες αρχές που δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, το εν λόγω κατώτατο όριο ισχύει μόνο για τις συμβάσεις που αφορούν τα οριζόμενα στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α' προϊόντα, γ) 209.000€ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Το κατώτατο όριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αυτές αφορούν προϊόντα που δεν εμπίπτουν στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α', [...]”.

Συναφώς επισημαίνεται ότι, με βάση τις σχετικές διατάξεις Κανονισμού 2019/1828 της Επιτροπής της 30ης Οκτωβρίου 2019 “για την τροποποίηση της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής

για τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων”, τα κατώτατα χρηματικά όρια για τις μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές αναθεωρήθηκαν από 01-01-2020 από 221.000 στο ποσό των 214.000€.

11. Στις διατάξεις του άρθρου 6 (“Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης (άρθρο 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)”) του ίδιου ως άνω νόμου προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

“1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαίρεσεως ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης. [...]

3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμενεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους.

4. Η εκτιμωμένη αξία ισχύει τη στιγμή της αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού ή, στις περιπτώσεις όπου δεν προβλέπεται προκήρυξη διαγωνισμού, τη στιγμή που η αναθέτουσα αρχή εκκινεί τη διαδικασία σύναψης σύμβασης, για παράδειγμα ερχόμενη σε επαφή με οικονομικούς φορείς για τους σκοπούς της σύναψης της σύμβασης, όπου ενδείκνυται κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 61. [...]

8. Όταν προτεινόμενο έργο ή προτεινόμενη παροχή υπηρεσιών μπορεί να οδηγήσει σε ανάθεση συμβάσεων υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων, λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων αυτών των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων ισούται ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 5, το παρόν Βιβλίο (άρθρα 3 έως 221) εφαρμόζεται στην ανάθεση κάθε τμήματος. [...]

10. Κατά παρέκκλιση από τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 8 και 9, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν συμβάσεις για μεμονωμένα τμήματα κατά τις διατάξεις του παρόντος Βιβλίου, λαμβάνοντας υπόψη την εκτιμώμενη αξία μόνο του τμήματος, εφόσον αυτή, χωρίς ΦΠΑ, είναι μικρότερη από 80.000 ευρώ για προμήθειες ή υπηρεσίες ή από 1.000.000 ευρώ για έργα. Πάντως, η συνολική αξία των τμημάτων που ανατίθενται με αυτόν τον τρόπο, δεν υπερβαίνει το 20 % της συνολικής αξίας όλων των τμημάτων στις οποίες έχει διαιρεθεί το προτεινόμενο έργο, η προτεινόμενη απόκτηση ομοιογενών αγαθών ή η προτεινόμενη παροχή υπηρεσιών. [...]”

12. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι:

“2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για

τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη”.

13. Παρατίθενται κρίσιμες για την κρινόμενη υπόθεση διατάξεις που διέπουν την ανάθεση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών δημοσίων σχολείων από τις Περιφέρειες της χώρας:

13.1 Στις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 4625/2019 (ΦΕΚ Α΄139/31.8.2019), οι οποίες διέπουν τη μεταφορά μαθητών κατά το σχολικό έτος 2019 – 2020, προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

“1. Στις περιπτώσεις των εκκρεμών έως την έναρξη του σχολικού έτους 2019 - 2020 διαγωνισμών, τους οποίους προκήρυξαν οι Περιφέρειες για τη μεταφορά μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δημοσίων σχολείων, η Οικονομική Επιτροπή μπορεί, κατ’ εξαίρεση των κείμενων διατάξεων, να αποφασίζει την ανάθεση της εκτέλεσης των σχετικών δρομολογίων στους προσωρινούς μειοδότες ή προσωρινούς αναδόχους μέχρι την ολοκλήρωση των διαγωνισμών με την υπογραφή των οικείων συμβάσεων και πάντως το αργότερο μέχρι 30.6.2020.

2. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες: α) δεν κατέστη εφικτό από τις οικείες περιφέρειες να προκηρύξουν διαγωνισμούς, β) προέκυψαν νέες ανάγκες μετά την προκήρυξη των διαγωνισμών, γ) υπάρχουν αδιάθετα δρομολόγια για τα οποία είτε δεν υποβλήθηκαν προσφορές είτε οι υποβληθείσες προσφορές κρίθηκαν μη κατάλληλες, δ) δεν έχουν αναδειχθεί μειοδότες ή προσωρινοί ανάδοχοι στους εκκρεμείς διαγωνισμούς, η Οικονομική Επιτροπή μπορεί με απόφασή της να παρατείνει έως 30.6.2020, την εκτέλεση των συμβάσεων που ήταν σε ισχύ στις 30.6.2019. Σε κάθε περίπτωση, λαμβάνονται υπόψη κριτήρια οικονομικότητας και εξασφάλισης συνθηκών γνήσιου ανταγωνισμού. [...]”

13.2 Περαιτέρω, στην παράγραφο 4 του άρθρου 49 (περί μεταφοράς μαθητών δημοσίων σχολείων) του ν. 4274/2014 (ΦΕΚ Α΄ 147), ως προστέθηκε και ισχύει από 11.9.2014 με την παράγραφο 2 του άρθρου δέκατου έβδομου του ν. 4286/2014 (ΦΕΚ Α΄ 194), προβλέπονται τα εξής: *“4. Τα νέα δρομολόγια τα οποία προκύπτουν κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους και δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με τις τυχόν προβλεπόμενες προαιρέσεις των διακηρύξεων δύναται να ανατεθούν με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, τηρούμενων των προϋποθέσεων διαφάνειας και ανταγωνισμού.”*

13.3. Στο άρθρο 1 Κεφάλαιο Γ΄ (Μεταφορά μαθητών με δημόσια σύμβαση υπηρεσιών) παρ. 2 της Κ.Υ.Α. υπ΄ αριθ. 50025/19.9.2018 με τίτλο *“Μεταφορά μαθητών δημοσίων σχολείων από τις Περιφέρειες”* (ΦΕΚ Β΄ 4217/26.9.2018) προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

[...] 5. Η μεταφορά των μαθητών για την εφαρμογή του αντικειμένου της κολύμβησης, στο πλαίσιο του μαθήματος Φυσικής Αγωγής στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, από τις σχολικές μονάδες προς τα κολυμβητήρια και αντίστροφα, αφορά στους μαθητές της Γ΄ τάξης δημοτικού και πραγματοποιείται μόνο όταν η ελάχιστη απόσταση της μεταφοράς αυτής είναι 1.200 μέτρα και η μέγιστη 25.000 μέτρα. Με αιτιολογημένη απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης και με την προϋπόθεση ότι δεν γίνεται υπέρβαση του προγραμματισμένου κόστους, δίνεται η δυνατότητα για δωρεάν μεταφορά των εν

λόγω μαθητών για αποστάσεις από 600-1.200 μέτρα, σε ειδικές περιπτώσεις που σχετίζονται με την ασφάλεια της μετακίνησης και την προστασία της υγείας των μαθητών. Οι ανωτέρω μαθητές μεταφέρονται είτε με τα ίδια μέσα των Δήμων είτε των Περιφερειών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κεφ. Β του άρθρου 2 της παρούσας είτε, εφόσον αυτό δεν είναι εφικτό ή κρίνεται οικονομικά ασύμφορο από πλευράς κόστους, με δημόσια σύμβαση υπηρεσιών, σύμφωνα με το κεφ. Γ του ιδίου άρθρου.

Επιπλέον στο άρθρο 2 Κεφάλαιο Γ' (Μεταφορά μαθητών με δημόσια σύμβαση υπηρεσιών) παρ. 2 της Κ.Υ.Α. υπ' αριθ. 50025/19.9.2018 με τίτλο "Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες" (ΦΕΚ Β' 4217/26.9.2018) προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

"2. Κανόνες διαδικασίας σύναψης και εκτέλεσης σύμβασης. Η διαδικασία σύναψης, η εποπτεία και η παρακολούθηση της σύμβασης διενεργούνται με βάση τις ισχύουσες διατάξεις του ν. 4412/2016.

α. Ο διαγωνισμός προκηρύσσεται κατ' ελάχιστον έξι μήνες πριν την έναρξη των δρομολογίων με βάση τα στοιχεία της παρ. 1.β. του άρθρου 5.

β. Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται από ένα (1) έως τρία (3) έτη αρχής γενομένης από την έναρξη του σχολικού έτους αφετηρίας. [...]

στ. Στο διαγωνισμό προβλέπονται δικαιώματα προαίρεσης, που καθορίζονται ως εξής:

στ.1) Ποσοστό προαίρεσης που καθορίζεται σύμφωνα με τον προϋπολογισμό της κάθε Περιφέρειας και αναγράφεται σαφώς και ρητά στην προκήρυξη και τη διακήρυξη του διαγωνισμού, για την τροποποίηση των υφιστάμενων δρομολογίων (δηλαδή μείωση ή αύξηση των χιλιομέτρων των δρομολογίων ή μερική αλλαγή διαδρομής που οφείλεται στην ανάγκη να εξυπηρετηθούν νέοι μαθητές κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης ή σε κάποια απρόβλεπτη ανάγκη π.χ. εκτέλεση δημόσιων έργων επί οδοστρωμάτων), όπως και για την ύπαρξη συνοδού, όπου προκύπτει ανάγκη κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης. Η επιφύλαξη περί ασκήσεως του δικαιώματος προαίρεσης, όπως και η δυνατότητα διακοπής της σύμβασης λόγω κατάργησης δρομολογίου πρέπει να αναφέρεται ρητά στην προκήρυξη και στην αναλυτική διακήρυξη του διαγωνισμού. Σε κάθε περίπτωση, εφαρμοστέες είναι οι σχετικές διατάξεις του ν. 4412/2016 περί εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων γενικών υπηρεσιών.

στ.2) Δυνατότητα χρονικής παράτασης του αντικειμένου της σύμβασης για διάστημα μέχρι πέντε (5) μήνες, με αντίστοιχη αύξηση του συμβατικού αντικειμένου, μέχρι την ολοκλήρωση του επόμενου διαγωνισμού μεταφοράς μαθητών. Η δυνατότητα παράτασης της διάρκειας της σύμβασης πρέπει να αναφέρεται ρητά στην προκήρυξη και τη διακήρυξη του διαγωνισμού. Οι διαδικασίες του διαγωνισμού καθορίζονται λαμβανομένου υπόψη και του ποσού της προαίρεσης, η αξία του οποίου λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της δημόσιας σύμβασης. Σε κάθε περίπτωση, οι τροποποιήσεις των συμβάσεων κατά τη διάρκεια τους διέπονται από τις ρυθμίσεις του άρθρου 132 του ν. 4412/2016.

ζ. Για την ανάθεση των συμβάσεων μεταφοράς μαθητών οι Περιφέρειες μπορούν να προσφεύγουν στις διαδικασίες των άρθρων 27, 28, 29, 32, 117 και 118 του ν. 4412/2016. Επίσης ανάλογα με το είδος, το μέγεθος και τα χαρακτηριστικά των παρεχόμενων

υπηρεσιών, καθώς και τη χρονική διάρκεια αυτών, οι Περιφέρειες δύνανται να συνάπτουν συμβάσεις μεταφοράς μαθητών στο πλαίσιο δυναμικού συστήματος αγορών ή συμφωνίας-πλαίσιο με βάση τις προβλέψεις των άρθρων 33 και 39 του ν. 4412/2016 αντίστοιχα.”

Περαιτέρω, το άρθρο 5 της προαναφερθείσας ΚΥΑ ορίζει ότι «Ως αρμόδια όργανα για την πραγματοποίηση των προβλεπόμενων ενεργειών της παρούσας είναι τα εξής: 1. Ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας: α. βεβαιώνει τους δικαιούχους μεταφοράς μαθητές, κατόπιν εξακρίβωσης της απόστασης της παρ. 1 του άρθρου 1. Σε περίπτωση κατά την οποία η διεύθυνση κατοικίας είναι ασαφής ή αμφισβητήσιμη, η τεχνική υπηρεσία του Δήμου όπου κατοικεί ο μαθητής βεβαιώνει με γεωαναφορά τον τόπο κατοικίας του καθώς και την απόσταση από το σχολείο φοίτησης. Κατά τον υπολογισμό της απόστασης, λαμβάνεται υπόψη η συντομότερη και ασφαλέστερη ενδεδειγμένη πεζή διαδρομή του τόπου κατοικίας των μαθητών από την είσοδο της σχολικής μονάδας στην οποία φοιτούν, β. διαβιβάζει προς στην Περιφέρεια και κοινοποιεί στην οικεία Δ/ση Εκπαίδευσης έως και την 31η Ιανουαρίου κατάσταση των εκτιμώμενων δικαιούχων μεταφοράς μαθητών του επόμενου σχολικού έτους, βασιζόμενος στα στοιχεία των μαθητών του τρέχοντος έτους καθώς και στην πρόβλεψη για τις αναμενόμενες αποχωρήσεις και νέες εγγραφές. Στην ανωτέρω κατάσταση περιλαμβάνονται το ονοματεπώνυμο, η διεύθυνση κατοικίας και η απόσταση από τη σχολική μονάδα σε χιλιόμετρα με προσέγγιση, τουλάχιστον, πρώτου δεκαδικού ψηφίου. Με την έναρξη του σχολικού έτους και κατά τη διάρκεια αυτού την επικαιροποιεί σύμφωνα με τις νέες εγγραφές και αποχωρήσεις μαθητών. Η πιστοποίηση του τόπου κατοικίας του μαθητή για τον υπολογισμό της απόστασης, γίνεται με προσκόμιση λογαριασμού κοινής ωφέλειας στο όνομα του κηδεμόνα του μαθητή ή του κατά νόμο επιτρόπου αυτού. Στην περίπτωση της επιδότησης μαθητών (άρθρο 3), η πιστοποίηση του τόπου κατοικίας του μαθητή, γίνεται και με την προσκόμιση φωτοαντιγράφου του πίνακα 1 της τελευταίας φορολογικής δήλωσης του γονέα/των γονέων του παιδιού ή του κατά νόμο επιτρόπου του, όπου αναφέρονται τα προσωπικά στοιχεία του (ονοματεπώνυμο και διεύθυνση κατοικίας),

γ. βεβαιώνει τον αριθμό των διατεθέντων ειδικών μαθητικών δελτίων (ΕΜΔ),

δ. βεβαιώνει την πραγματοποίηση της καθημερινής μεταφοράς μαθητών, σύμφωνα με τα κεφ. Β και Γ του άρθρου 2 της παρούσας.

2. Η Περιφέρεια είναι αρμόδια: α. για την πιστοποίηση της καταλληλότητας των ιδίων μεταφορικών μέσων, Δήμων και Περιφερειών του κεφ. Β του άρθρου 2 της παρούσας και σύμφωνα με τις προδιαγραφές ασφαλείας όπως κάθε φορά ισχύουν,

β. για την τελική κατάρτιση των απαιτούμενων δρομολογίων για τη μεταφορά μαθητών, με ανάλυση των στοιχείων των δικαιούχων μεταφοράς μαθητών που λαμβάνει από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, και ιδιαίτερα για την κοστολόγησή τους, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του κεφ. Β και τις παραγράφους 2 και 3 του κεφ. Γ, του άρθρου 2 της παρούσας, καθώς και την ακρίβεια των στοιχείων που περιλαμβάνονται σ` αυτήν,

γ. για τη βεβαίωση του τρόπου μεταφοράς των μαθητών σύμφωνα με τα κεφ. Α, Β, Γ, του άρθρου 2 της παρούσας. Σε περίπτωση παρέκκλισης της σειράς προτεραιότητας των

τρόπων μεταφοράς αναγράφεται στην εν λόγω βεβαίωση η τεκμηριωμένη αιτιολόγηση του επιλεγμένου τρόπου μεταφοράς για λόγους οικονομικότητας,

δ. για τη βεβαίωση των μαθητών οι οποίοι δικαιούνται το επίδομα του άρθρου 3,

ε. για την πιστοποίηση τήρησης των προδιαγραφών προσβασιμότητας των μεταφορικών μέσων που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά μαθητών ΑΜΕΑ, ανεξαρτήτως σχολείου φοίτησης,

στ. για τη διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων για την ορθή εκτέλεση των συμβάσεων μεταφοράς μαθητών.

Η αρμόδια για την παρακολούθηση της εκτέλεσης της σύμβασης υπηρεσία ορίζει με απόφασή της, ως επόπτη, υπάλληλό της, με καθήκοντα που ορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 216 του ν. 4412/2016.

3. Οι Δήμοι και οι Περιφέρειες κατά περίπτωση είναι αρμόδιοι για τη βεβαίωση της δυνατότητας ή μη της χρήσης των ίδιων μεταφορικών μέσων που μπορούν να διαθέσουν για τη μεταφορά μαθητών, σύμφωνα με το κεφ. Β του άρθρου 2 της παρούσας, όπως και για τη βεβαίωση ύπαρξης ή μη των γραμμών της δημοτικής ή δημόσιας συγκοινωνίας και τα δρομολόγια αυτών, τα οποία εξυπηρετούν τους μαθητές, καθώς και τις στάσεις επιβίβασης και αποβίβασης εκάστου, όπως προκύπτει από σχετικό έγγραφο της αρμόδιας διεύθυνσης.

4. Οι Διευθυντές Π/βάθμιας και Δ/βάθμιας Εκπαίδευσης, ως διοικητικοί προϊστάμενοι των σχολικών μονάδων, είναι αρμόδιοι για τη διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων σχετικά με: α. την ορθή καταχώρηση των στοιχείων των μαθητών που δικαιούνται τη δωρεάν μεταφορά, β. τη βεβαίωση της κανονικής διεξαγωγής του δρομολογίου, γ. τη βεβαίωση της έγκαιρης μεταφοράς των μαθητών».

Το άρθρο 6 στη συνέχεια ορίζει τα εξής «Πανελλαδική εισαγωγή στοιχείων στην ηλεκτρονική πλατφόρμα my school - Η καταχώρηση και η επικαιροποίηση των στοιχείων-δεδομένων των δικαιούχων μεταφοράς μαθητών πραγματοποιείται με ηλεκτρονικό τρόπο εντός σχετικών πεδίων της πλατφόρμας my school (<https://myschool.sch.gr/>) του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Για την ορθή καταχώρηση των στοιχείων αυτών υπεύθυνοι είναι οι Διευθυντές σχολικών μονάδων. Οι Περιφέρειες έχουν τη δυνατότητα να αντλούν τα αναγκαία στοιχεία για τον προγραμματισμό και το σχεδιασμό των δρομολογίων μεταφοράς μαθητών».

III. Νομική Εκτίμηση

14. Το υπό εξέταση αίτημα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, η οποία ως ΟΤΑ β' βαθμού αποτελεί αναθέτουσα αρχή κατά τις προπαρατεθείσες διατάξεις του άρθρου 2 παράγραφος 1 περίπτωση 1(α) του ν. 4412/2016, αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών και δη γενικών υπηρεσιών κατά την έννοια των προπαρατεθεισών διατάξεων του άρθρου 2 παράγραφος 1 περίπτωση 9(β) του ν. 4412/2016.

Σημειωτέον ότι αναθέτουσα αρχή της εξεταζόμενης δημόσιας σύμβασης θεωρείται η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και όχι η Περιφερειακή Ενότητα Πέλλας της εν λόγω

Περιφέρειας, η οποία είναι αρμόδια για την ανάθεση και εκτέλεση της υπόψη σύμβασης, καθώς η συγκεκριμένη Περιφερειακή Ενότητα δεν έχει ορισθεί αναθέτουσα αρχή ως χωριστή επιχειρησιακή μονάδα κατά την έννοια των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 6 ν. 4412/2016 και της κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθείσας ΚΥΑ υπ' αριθμ. 75555/289/6.7.2017 «Καθορισμός κριτηρίων υπαγωγής στην έννοια της "χωριστής επιχειρησιακής μονάδας ανεξαρτήτως υπεύθυνης για τη σύναψη συμβάσεων της ίδιας ή ορισμένων κατηγοριών αυτών" του άρθρου 6, παρ. 2, εδάφιο β' του ν. 4412/2016» (ΦΕΚ Β' 2336).

Περαιτέρω, λαμβανομένων υπόψη των προπαρατεθεισών διατάξεων του άρ. 6 παρ. 8 ν. 4412/2016, και δεδομένου ότι η εκτιμώμενη αξία της εξεταζόμενης (προς σύναψη) δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών, ποσού 9.519,56€ χωρίς ΦΠΑ, αθροιζόμενη με την εκτιμώμενη αξία, ποσού 5.323.410,40€ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. και δικαιωμάτων προαίρεσης, της προκηρυχθείσας από την ίδια ως άνω αναθέτουσα αρχή εντός του ιδίου έτους, αναφερόμενης υπό παρ. 2 της παρούσας, δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών ομοίου αντικειμένου, υπερβαίνει το ισχύον εφαρμοστέο χρηματικό κατώφλι, ποσού 214.00€ χωρίς ΦΠΑ, του άρ. 5 ν. 4412/2016 για τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών των μη κεντρικών αναθετουσών αρχών, όπως η αιτούσα, προκύπτει ότι συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή της σύμφωνης γνώμης της κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011 ως ισχύει.

15. Επισημαίνεται ότι η διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/EK, και ήδη άρθρα 26 και 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ/τος 60/2007 και ήδη άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016). Περαιτέρω επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από την βασική ρύθμιση, ήτοι από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αρχής της διαφάνειας, του ελεύθερου ανταγωνισμού, της αποφυγής των διακρίσεων και της ίσης μεταχείρισης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας.

Συγκεκριμένα, προκειμένου η Οδηγία 2004/18/EK, συναφώς δε και η Οδηγία 2014/24/ΕΕ, να μην απωλέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13ης Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

16. Περαιτέρω, γίνεται δεκτό ότι κάθε αναθέτουσα αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ' απόκλιση από το γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, μόνον

όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και η κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα και δη μη απορρέοντα από δική της ευθύνη. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην συγκεκριμένη εξαιρετική διαδικασία (βλ. ΣτΕ 1747/2011).

Επιπλέον, το Ελεγκτικό Συνέδριο δέχεται ότι απρόβλεπτες περιστάσεις είναι τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας αυτής (βλ. ενδεικτικά πράξεις ΕΛΣυν 91, 105, 171, 191, 200, 205 και 214/2007, 15 και 74/2008 υπό το (προϊσχύσαν) καθεστώς της διάταξης του άρθρου 25 περ. 1 υποπερ. γ' του π.δ/τος 60/2007, το οποίο είχε ενσωματώσει στο εθνικό δίκαιο την Οδηγία 2004/18/ΕΚ, την οποία και κατήργησε η Οδηγία 2014/24/ΕΕ που ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με το ν. 4412/2016).

17. Ειδικότερα, κατά την πάγια νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, «ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται εκείνα τα αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία, ακριβώς επειδή δεν μπορούσαν να είναι γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα της ευθύνης της, κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο από την ίδια προγραμματισμό των αναγκαίων για την αντιμετώπισή τους ενεργειών. Περαιτέρω, η επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης δικαιολογείται για την ανάθεση εκείνων μόνο των εργασιών, που είναι απολύτως αναγκαίες για την άμεση εξυπηρέτηση των συγκεκριμένων αναγκών που προέκυψαν εξαιτίας των απρόβλεπτων γεγονότων, και όχι για την κάλυψη των τακτικών αναγκών της. Σε κάθε περίπτωση, οι διατάξεις που αφορούν στην ανάθεση με διαδικασία διαπραγμάτευσης πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικά, καθόσον εισάγουν παρεκκλίσεις από την εφαρμογή των κανόνων που διέπουν την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, το δε βάρος απόδειξης, ότι πράγματι συντρέχουν σωρευτικώς οι εξαιρετικές περιστάσεις που δικαιολογούν την εκάστοτε παρέκκλιση, φέρει η αναθέτουσα αρχή η οποία κάθε φορά τις επικαλείται» (βλ. ΕΛΣυν. Ζ' Κλιμάκιο πράξη 164/2018 και Τμήμα VI απόφαση 1326/2018 και τις εκεί παραπομπές σε ΕΛΣυν. Τμ. Μειζ. Επτ. Συνθ. 707/2013, VI Τμ. 3015, 3217/2012, κ.ά.).

18. Η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 συνέχεται με τη σωρευτική συνδρομή πέντε προϋποθέσεων και συγκεκριμένα των εξής:

i) την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, όπως πχ. η ανοικτή ή κλειστή διαγωνιστική διαδικασία,

ii) την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης,

iii) την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει,

iv) το ότι οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη, και τέλος,

v) την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης εάν δεν πληρούται μία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις ως προς το κατεπείγον, δεν δικαιολογείται η προσφυγή της αναθέτουσας αρχής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14).

19. Αξιολογώντας, εν προκειμένω, τη συνδρομή των ανωτέρω προϋποθέσεων εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 στην κρινόμενη υπόθεση, προκύπτουν τα ακόλουθα:

(i) Ως προς την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης η οποία δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων:

Η επικαλούμενη από την αιτούσα κατεπείγουσα ανάγκη αφορά στην κάλυψη των “νέων αναγκών μεταφοράς μαθητών με μικρά και μεγάλα λεωφορεία [...] που αφορούν την ανάθεση (12) νέων δρομολογίων για το σχολικό έτος 2019-2020, προϋπολογισμού 9.519,56€ χωρίς ΦΠΑ, ειδικότερα, την ανάθεση των (12) δρομολογίων μεταφοράς μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, τα οποία αποτυπώνονται στον παρατεθέντα υπό σελ. 6 της παρούσας πίνακα και τα οποία αφορούν στην εκτέλεση μεταφορικού έργου με χρονική διάρκεια σύμβασης από την υπογραφή της έως τη λήξη του σχολικού έτους 2019 – 2020 (την 30^η.6.2020).

Σύμφωνα με την αιτούσα, υφίσταται “*επιτακτική ανάγκη μεταφοράς των μαθητών στις αντίστοιχες σχολικές μονάδες ήδη από την πρώτη μέρα της έναρξης του σχολικού έτους*”, η οποία επιβάλλει την “*επιλογή της συντομότερης δυνατής διαδικασίας ανάθεσης των σχετικών δρομολογίων*” και απορρέει από “*το θεμελιώδες δικαίωμα του ανηλίκου για ακώλυτη πρόσβαση στη δωρεάν παιδεία (άρθρα 16 και 21 του Συντάγματος και της Διεθνούς Σύμβασης για τα δικαιώματα του Παιδιού, όπως κυρώθηκε με τον ν. 2101/1992, Α' 192), επιταγές που διαγράφουν οι συνταγματικές διατάξεις και οι υπερνομοθετικές ισχύος διατάξεις της ως άνω Διεθνούς Σύμβασης*”.

Κατά συνέπεια, έχοντας υπόψη τους ανωτέρω ισχυρισμούς της αιτούσας καθώς και τη φύση της προς ανάθεση σύμβασης, η οποία συνδέεται με την άσκηση του κατά τα ως άνω κατοχυρωμένου δικαιώματος των μαθητών των συγκεκριμένων δημοσίων σχολείων της Π.Ε. Πέλλας για δωρεάν παιδεία, θεμελιώνεται ο κατεπείγων χαρακτήρας της ανάγκης για την ανάθεση των εν λόγω υπηρεσιών, οι οποίες δεν μπορούν να ανατεθούν δια του εν εξελίξει (από 31.5.2019 προκηρυχθέντος) ανοικτού διεθνούς ηλεκτρονικού διαγωνισμού, εκτιμώμενης αξίας €2.862.048,60 χωρίς ΦΠΑ, καθώς δεν συμπεριελήφθησαν στο αντικείμενο του διαγωνισμού αυτού ούτε στα τεθέντα στην οικεία διακήρυξη δικαιώματα προαίρεσης, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα υπό παρ. 2 της παρούσας.

Παράλληλα, όπως βεβαιώνει η αιτούσα, τα δώδεκα (12) δρομολόγια μεταφοράς μαθητών του εξεταζομένου αιτήματος, τα οποία προέκυψαν ως νέες ανάγκες μετά την προκήρυξη του ως άνω διαγωνισμού αλλά και μετά την έναρξη του σχολικού έτους, “*δεν μπορούν να καλυφθούν με την παράταση συμβάσεων που ήταν σε ισχύ στις 30-6-2019*” κατ' εφαρμογήν των σχετικών προπαρατεθεισών διατάξεων της παρ. 2 του αρ. 15 ν. 4625/2019, βάσει των οποίων επιτρέπεται στις Περιφέρειες της χώρας να καλύπτουν νέες, προκύπτουσες μετά την προκήρυξη των σχετικών διαγωνισμών, ανάγκες μεταφοράς μαθητών δημοσίων σχολείων χωρικής τους αρμοδιότητας για το σχολικό έτος 2019-2020

με παράταση (με απόφαση της οικείας Οικονομικής Επιτροπής) έως 30.6.2020 της εκτέλεσης των σχετικών συμβάσεων που ήταν σε ισχύ την 30^η.6.2019.

Περαιτέρω, όσον αφορά στο εάν η κάλυψη της επικαλούμενης κατεπείγουσας ανάγκης δεν συμβιβάζεται με την τήρηση των προθεσμιών που επιτάσσουν¹ άλλες διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, όπως πχ. η επισπευσμένη ανοικτή ή κλειστή διαδικασία των άρθρων 27 παρ. 3 και 28 παρ. 7 ν. 4412/2016 αντίστοιχα, η αιτούσα προβάλλει τον ισχυρισμό ότι η συγκεκριμένη κατεπείγουσα ανάγκη δεν θα μπορούσε να καλυφθεί αποτελεσματικά με την ανάθεση της οικείας σύμβασης μέσω της (διαφαινόμενης ως πιο προσηκούσας) επισπευσμένης ανοικτής διαδικασίας του άρθρου 27 παρ. 3 ν. 4412/2016, καθώς *“με βάση τα στοιχεία των προηγούμενων διαγωνισμών που προκηρύχθηκαν από την υπηρεσία μας για το έργο της μεταφοράς μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης από την υπηρεσία μας προκύπτει ότι μεσολαβεί μεγάλο χρονικό διάστημα από την προκήρυξη των διαγωνισμών έως την τελική απόφαση ανάθεσης (εξαιρουμένου του χρόνου που τυχόν απαιτείται για τον προσυμβατικό έλεγχο του διαγωνισμού από τον Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου), γεγονός που καθιστά αναποτελεσματική και την διαδικασία ανάθεσης (συντετμημένη προθεσμία) της παρ. 3 του άρθρου 27 του Ν.4412/2016.”*

Συναφώς, και μολονότι ο κατεπείγων χαρακτήρας της επικαλούμενης ανάγκης δεν μπορεί να αμφισβητηθεί, γεγονός που επιβάλλει, κατά τη νομολογία², την ανάθεση της σχετικής σύμβασης χωρίς καθυστέρηση, θα πρέπει να συνεκτιμηθεί το ότι η εξαίρεση της ανάθεσης μίας δημοσίας σύμβασης από τις ανοικτές ή κλειστές (τακτικές) διαγωνιστικές διαδικασίες για λόγους κατεπείγουσας ανάγκης δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως επιχείρημα για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων για τις οποίες απαιτείται περισσότερος χρόνος απ’ ό,τι θα είχε απαιτηθεί αν είχε εφαρμοστεί διαφανής - ανοικτή ή κλειστή – διαδικασία, συμπεριλαμβανομένης της επισπευσμένης διαδικασίας για δεόντως τεκμηριωμένους λόγους επείγουσας κατάστασης (πρβλ. απόφαση 441/2018 ΑΕΠΠ, απόφαση Δ127/2018 της Αρχής, καθώς επίσης και ανακοίνωση

¹ βλ. σχετικά και Ανακοίνωση COM (2015)454 final της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις σε σχέση με την τρέχουσα κρίση του ασύλου, με βάση την οποία οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει, πρώτον, να εξετάζουν κάθε δυνατότητα σύντμησης των προθεσμιών με τη χρήση επισπευσμένης διαδικασίας και αν οι λύσεις αυτές δεν επιτρέπουν επαρκώς ταχεία παροχή προμηθειών και υπηρεσιών, μπορεί να εξεταστεί το ενδεχόμενο χρήσης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση. Για παράδειγμα, στην ανοικτή διαδικασία επιτρέπεται, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 27 παρ. 3 ν. 4412/2016, συντετμημένη προθεσμία παραλαβής προσφορών 15 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης της σύμβασης, μόνον σε περίπτωση που επείγουσα κατάσταση δεόντως τεκμηριωμένη από την αναθέτουσα αρχή καθιστά αδύνατη την τήρηση της ελάχιστης προθεσμίας που προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρ. 27, ήτοι των 35 ημερών από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της οικείας προκήρυξης σύμβασης. Για τη δε κλειστή διαδικασία, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 28 ν. 4412/2016, επιτρέπονται συντετμημένες προθεσμίες: 15 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης σύμβασης για την παραλαβή των αιτήσεων συμμετοχής και 10 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφορών για την παραλαβή των προσφορών, όταν δεόντως αιτιολογημένη επείγουσα ανάγκη καθιστά αδύνατη την τήρηση των προθεσμιών του ανωτέρω άρθρου.

COM(2015)454final/9.9.2015 της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο “σχετικά με τους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις σε σχέση με την τρέχουσα κρίση του ασύλου”, σελ. 7).

Ωστόσο, στην προκειμένη περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι τα αιτήματα διαβιβάστηκαν στην υπηρεσία με τα με αριθμ. 659098(2685)/22-10-2019, 690017 (2821)/5-11-2019 και 801346 (3205)/19-12-2019 έγγραφα του Τμήματος Απασχόλησης & Υποστήριξης της Εκπαίδευσης καθώς και το με αριθμ. 768763 (4248)/20-1-2020 έγγραφο της Υποδιεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών (βλ Ιστορικό παρ. 3) και ως εκ τούτου διαφαίνεται ότι η αναθέτουσα αρχή δεν θα μπορούσε να έχει προβεί εγκαίρως στην ανάθεση των υπό εξέταση συμβάσεων ακόμη κι εάν έκανε χρήση της επισπευσμένης διαδικασίας της παραγράφου 3 του άρθρου 27 του ν. 4412/2016.

(ii) Ως προς την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης

Σύμφωνα με την αιτούσα, η ανάγκη για την κάλυψη των (12) δρομολογίων μεταφοράς μαθητών, τα οποία αφορά το εξεταζόμενο αίτημα, προέκυψε

“Με την έναρξη του νέου σχολικού έτους 2019-2020 και μετά την επικαιροποίηση των στοιχείων μεταφοράς μαθητών από τις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού Πέλλας, δημιουργήθηκαν νέες ανάγκες μεταφοράς μαθητών με μικρά και μεγάλα λεωφορεία και ως εκ τούτου διαβιβάστηκαν στην υπηρεσία μας τα αριθμ. 659098(2685)/22-10-2019, 690017 (2821)/5-11-2019 και 801346 (3205)/19-12-2019 έγγραφα του Τμήματος Απασχόλησης & Υποστήριξης της Εκπαίδευσης καθώς και το αριθμ. 768763 (4248)/20-1-2020 έγγραφο της Υποδιεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών, που αφορούν την ανάθεση δώδεκα (12) νέων δρομολογίων για τα σχολικά έτη 2019-2020, 2020-2021 & 2021-2022 προϋπολογισμού 44.163,80 € μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και 65.715,74 € συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και δικαιώματος προαίρεσης 20%».

Επιπροσθέτως, με το από 28/02/2020 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της αναθέτουσας αρχής απεστάλησαν συμπληρωματικά στοιχεία και έγγραφα σχετικά με τα επικαιροποιημένα στοιχεία μεταφοράς των μαθητών για το σχολικό έτος 2019-2020 από τα οποία προκύπτουν τα (12) νέα δρομολόγια. Για το δρομολόγιο 1, ο δικαιολογητικός λόγος για τον οποίο προέκυψε είναι οι 32 νέες εγγραφές μαθητών όπως πιστοποιείται με τα έγγραφα από τις Δ/νσεις Α΄θμιας και Β΄θμιας εκπαίδευσης και από τις Δ/νσεις σχολικών μονάδων. Για τα δρομολόγια 2-12, ο δικαιολογητικός λόγος για τον οποίο προέκυψαν είναι το υποχρεωτικό αντικείμενο της κολύμβησης, στο πλαίσιο του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής στη Α΄θμια Εκπαίδευση, όπως πιστοποιείται με το έγγραφο της Δ/νσης Α΄θμιας εκπαίδευσης με αρ. πρωτ. 801346(3205)/19-12-2019.

Τα παραπάνω γεγονότα διαφαίνεται ότι συνδέονται με την επικαλούμενη κατεπείγουσα ανάγκη της ανάθεσης των (12) δρομολογίων μεταφοράς μαθητών, κατά τα αναφερόμενα υπό προϋπόθεση (iii) στην παρούσα, δεν ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της αιτούσας αναθέτουσας αρχής και, συνεπώς, δεν ήταν δυνατόν να είχαν προβλεφθεί από αυτήν κατά την προκήρυξη στις 31.5.2019 του (αναφερόμενου υπό παρ. 2 της παρούσας) ανοικτού διεθνούς ηλεκτρονικού διαγωνισμού, εκτιμώμενης αξίας 5.323.410,40 € συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. και δικαιωμάτων προαίρεσης, καθώς οι συγκεκριμένες

ανάγκες μεταφοράς μαθητών διαβιβάσθηκαν από τις αρμόδιες διευθύνσεις στην αναθέτουσα μετά την έναρξη του σχολικού έτους 2019-2020.

(iii) Ως προς την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της επικαλούμενης από την αναθέτουσα αρχή κατεπείγουσας ανάγκης

Για να εφαρμοστούν οι διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 θα πρέπει η κατεπείγουσα ανάγκη που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή να οφείλεται σε αυταπόδεικτα απρόβλεπτες για αυτήν περιστάσεις, με τις οποίες να τελούν σε αιτιώδη συνάφεια.

Στην κρινόμενη υπόθεση, διαφαίνεται, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, ότι η επικαλούμενη κατεπείγουσα ανάγκη για την ανάθεση της εκτέλεσης - έως τη λήξη του σχολικού έτους 2019-2020 - των δώδεκα δρομολογίων μεταφοράς μαθητών, τα οποία αφορά το εξεταζόμενο αίτημα, οφείλεται στα απρόβλεπτα για την αιτούσα γεγονότα καθώς διαβιβάσθηκαν από τις αρμόδιες διευθύνσεις στην αναθέτουσα μετά την έναρξη του σχολικού έτους 2019-2020.

(iv) Ως προς το ότι οι περιστάσεις που επικαλείται η αιτούσα αναθέτουσα αρχή για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη

Πέραν του προβαλλομένου ισχυρισμού της αιτούσας περί του ότι *“η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας/Περιφερειακή Ενότητα Πέλλας ουδεμία ευθύνη φέρει για το γεγονός ότι τα εν λόγω νέα δρομολόγια δεν συμπεριλήφθηκαν στην αρχική διακήρυξη, δεδομένου ότι τα σχετικά έγγραφα [πρόκειται για τα προαναφερόμενα με αριθμ. πρωτ. 659098(2685)/22-10-2019, 690017 (2821)/5-11-2019 και 801346 (3205)/19-12-2019 έγγραφα-μελέτες του Τμήματος Απασχόλησης & Υποστήριξης της Εκπαίδευσης αντίστοιχα] περιήλθαν στην υπηρεσία μας μετά την έναρξη του σχολικού έτους”, η αλήθεια του οποίου διαφαίνεται από τα στοιχεία του υποβληθέντος φακέλου και των συμπληρωματικών-διευκρινιστικών εγγράφων και στοιχείων που προσκομίσθηκαν, η αιτούσα προβάλλει το συμπληρωματικό ισχυρισμό ότι “πρόβλεψη για δικαιώματα προαίρεσης για νέα δρομολόγια στην αριθμ. 307158(2126)/31.5.2019 Διακήρυξη δεν υπάρχει για το λόγο ότι δεν προβλέπεται από την αριθ. 50025/19-9-2018 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 4217/Β'/26-9-2018) (προβλέπονται μόνο δικαιώματα προαίρεσης για τροποποίηση υφιστάμενων δρομολογίων και δικαιώματα προαίρεσης για τη δυνατότητα παράτασης του αντικειμένου της σύμβασης για διάστημα μέχρι πέντε (5) μήνες, με αντίστοιχη αύξηση του συμβατικού αντικειμένου, μέχρι την ολοκλήρωση του επόμενου διαγωνισμού μεταφοράς μαθητών)”.*

Διά του ανωτέρω συμπληρωματικού ισχυρισμού της, η αιτούσα ισχυρίζεται ότι δεν εδύνατο να θέσει στην υπ' αριθμ. 307158(2126)/31.5.2019 διακήρυξη του προηγηθέντος ανοικτού διαγωνισμού όρο για δικαιώματα προαίρεσης (option) σχετικά με την κάλυψη νέων δρομολογίων μεταφοράς μαθητών, τα οποία πιθανά θα προέκυπταν μετά την προκήρυξη του διαγωνισμού, όπως έγινε για τα δρομολόγια του εξεταζομένου αιτήματος, ώστε διά της άσκησης των δικαιωμάτων αυτών να δύναται να αναθέσει σήμερα τις

συμβάσεις εκτέλεσης των νέων δρομολογίων υπό καθεστώς διαφάνειας, ενόψει του ότι οι συμβάσεις αυτές θα είχαν με τον τρόπο αυτό αποτελέσει αντικείμενο ρύθμισης του προηγηθέντος ανοικτού διαγωνισμού.

Πράγματι, σύμφωνα με τις (προπαρατεθείσες υπό παρ. 12 της παρούσας) διατάξεις της περ. (στ) της παρ. 2 του κεφαλαίου Γ' του άρθρου 2 της ΚΥΑ υπ' αριθ. 50025/19.9.2018 με τίτλο "Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες" (ΦΕΚ Β' 4217/26.9.2018) προβλέπονται δύο υποπεριπτώσεις για τις οποίες δύνανται να προβλεφθούν δικαιώματα προαίρεσης στις διακηρύξεις των διαγωνισμών ανάθεσης των σχετικών δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, και συγκεκριμένα για την "τροποποίηση των υφιστάμενων δρομολογίων (δηλαδή μείωση ή αύξηση των χιλιομέτρων των δρομολογίων ή μερική αλλαγή διαδρομής που οφείλεται στην ανάγκη να εξυπηρετηθούν νέοι μαθητές κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης ή σε κάποια απρόβλεπτη ανάγκη π.χ. εκτέλεση δημοσίων έργων επί οδοστρωμάτων)" (υποπερ. στ1) και για τη "δυνατότητα χρονικής παράτασης του αντικειμένου της σύμβασης για διάστημα μέχρι πέντε (5) μήνες, με αντίστοιχη αύξηση του συμβατικού αντικειμένου, μέχρι την ολοκλήρωση του επόμενου διαγωνισμού μεταφοράς μαθητών" (υποπερ. στ2).

Πλην όμως, ενόψει του ότι στις διατάξεις της περ. (στ) της παρ. 2 του κεφαλαίου Γ' του άρθρου 2 της ανωτέρω ΚΥΑ προβλέπεται επιπρόσθετα ότι "σε κάθε περίπτωση, εφαρμοστέες είναι οι σχετικές διατάξεις του ν. 4412/2016 περί εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων γενικών υπηρεσιών", καθώς επίσης και το ότι "οι τροποποιήσεις των συμβάσεων κατά τη διάρκεια τους διέπονται από τις ρυθμίσεις του άρθρου 132 του ν. 4412/2016", διαφαίνεται ότι η αιτούσα αναθέτουσα αρχή είχε τη δυνατότητα όπως εισαγάγει στην υπ' αριθμ. 307158(2126)/31.5.2019 διακήρυξη ρήτρα τροποποίησης σύμβασης κατά την εκτέλεση, προκειμένου να καλύψει (πχ. κατ' άρθρο³ 132 παρ. 1 περ. α' ν. 4412/2016) τυχόν νέα παρόμοια δρομολόγια μεταφοράς μαθητών δημοσίων σχολείων χωρικής της αρμοδιότητας, τα οποία εδύναντο να προκύψουν κατά τη συνήθη πείρα μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εγγραφών των μαθητών για το σχολικό έτος 2019-2020, η οποία χρονικά τοποθετείται μετά την από 31.5.2019 προκήρυξη του διενεργηθέντος ανοικτού, άνω των ορίων, διαγωνισμού.

Επίσης, επισημαίνεται ότι για την κάλυψη των αναγκών της, οι οποίες είναι πάγιες και διαρκείς και εκτείνονται και πέραν του χρονικού διαστήματος για το οποίο ζητείται η διαπραγμάτευση (το αρχικό αίτημα της αναθέτουσας αφορούσε τριετία για τα σχολικά έτη 2019-2020, 2020-2021 και 2021-2022) δέον όπως αναληφθούν οι απαραίτητες ενέργειες για τον ανασχεδιασμό της διαδικασίας και τον εκ νέου προγραμματισμό με βάση τα νέα δεδομένα - συγκεκριμένα προκήρυξη ανοικτής διαδικασίας - για την κάλυψη των αναγκών της.

³ Στο άρθρο 132 παρ. 1 περ. α' ν. 4412/2016 ορίζονται τα εξής: "1. Οι συμβάσεις και οι συμφωνίες-πλαίσιο μπορούν να τροποποιούνται χωρίς νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις: α) όταν οι τροποποιήσεις, ανεξαρτήτως της χρηματικής αξίας τους, προβλέπονται σε σαφείς, ακριβείς και ρητές ρήτρες αναθεώρησης στα αρχικά έγγραφα της σύμβασης στις οποίες μπορεί να περιλαμβάνονται και ρήτρες αναθεώρησης τιμών ή προαιρέσεις. Οι ρήτρες αυτές αναφέρουν το αντικείμενο και τη φύση των ενδεχόμενων τροποποιήσεων ή προαιρέσεων, καθώς και τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να ενεργοποιηθούν. Δεν προβλέπουν τροποποιήσεις ή προαιρέσεις που ενδέχεται να μεταβάλουν τη συνολική φύση της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο"

(ν) Ως προς την ανάθεση της εξεταζόμενης σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο

Καταρχήν επισημαίνεται ότι, λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της ρύθμισης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' ν. 4412/2016, η εφαρμογή της συγκεκριμένης εξαιρετικής διαδικασίας για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων κατόπιν διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης επιτρέπεται επί τη βάση της προσωρινής κάλυψης των επικαλούμενων κατεπειγουσών αναγκών και όχι του συνόλου των παγίων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας αρχής (βλ. πχ. αποφάσεις 56/2015 και Δ75/2019 της Αρχής), ενώ για τα αγαθά, τα έργα και τις υπηρεσίες που είναι απαραίτητα μετά την περίοδο της προσωρινής κάλυψης της κατεπείγουσας ανάγκης η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να προσφύγει σε ανοιχτή ή κλειστή διαδικασία σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του ισχύοντος νομικού πλαισίου.

Επομένως το κατ' επίκληση των ανωτέρω διατάξεων του ν. 4412/2016 αίτημα πρέπει να υποβάλλεται στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο και όχι να καλύπτει το σύνολο των αναγκών της αιτούσας αναθέτουσας αρχής, καθώς αυτές μπορούν να καλύπτονται με δημόσιες συμβάσεις που συνάπτονται με τις συνήθεις διαγωνιστικές διαδικασίες ανάθεσης (βλ. πχ. αποφάσεις Δ127/2018 και Δ75/2019 της Αρχής). Στην ίδια λογική, όπως έχει κριθεί με τη Δ84/2019 απόφαση της Αρχής επί αιτήματος διαπραγμάτευσης αναθέτουσας αρχής υποβληθέντος υπό την ίδια ως άνω νομική βάση, *“δεδομένου δε ότι οι εξαιρετικές περιπτώσεις αυτές απαιτούν άμεσες παρεμβατικές ενέργειες για την κάλυψη των κατεπείγουσών αναγκών, η προσφυγή στη διαπραγμάτευση, στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να περιορίζεται στην ανάθεση εκείνων των υπηρεσιών που κρίνονται αναγκαίες για την άμεση εξυπηρέτηση και ανακούφιση των σχετικών αναγκών”*.

Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από την εξέταση του προϋπολογισμού εκάστου εκ των δώδεκα δρομολογίων μεταφοράς μαθητών του εξεταζόμενου αιτήματος, όπως αυτό τελικά διαμορφώθηκε με το συμπληρωματικό της έγγραφο, συνολικής εκτιμώμενης αξίας 11.423,47€ χωρίς ΦΠΑ συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης 20% για το σχολικό έτος 2019-2020. Όπως δε ρητώς αναφέρει η αιτούσα στο συμπληρωματικό έγγραφό της, το εξεταζόμενο αίτημα αφορά την χρονική περίοδο «1/4/2020-30/6/2020 για το δρομολόγιο 1 και 30/3/2020-12/6/2020 για τα δρομολόγια 2-12» και αναλύεται στον σχετικό πίνακα όπως ακριβώς απεικονίζεται στο συμπληρωματικό έγγραφο της αναθέτουσας (βλ. Ιστορικό παρ. 4).

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ομόφωνα αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης επί του αιτήματος της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας /Περιφερειακής Ενότητας Πέλλας, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς

δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης / δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης χωρικής αρμοδιότητας της Περιφερειακής Ενότητας Πέλλας, εκτιμώμενης αξίας 11.423,47€ χωρίς ΦΠΑ, για τη χρονική περίοδο 1/4/2020 έως 30/6/2020 για το δρομολόγιο 1 και 30/3/2020 έως 12/6/2020 για τα δρομολόγια 2 έως 12, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη), λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 12 Μαρτίου 2020

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Αντιπρόεδρος

Αδάμ Καραγλάνης